

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Fornebu, 15. mai 2014

Synspunkter til høringsnotat om sektorselskaper som effektive redskap i sektorpolitikken

1. Innledning

Simula Research Laboratory AS (Simula) viser til brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet av 3. mars 2014, og ønsker med dette å spille inn sine synspunkter til høringsnotatet som omhandler sektorselskapers effektivitet spesielt.

Under følger en konkretisering av våre synspunkter til enkelte av anbefalingene i høringsnotatet.

2. Evaluering av Simulas måloppnåelse

Simula kan vise til tre evalueringer siden selskapets oppstart. Evalueringene ble foretatt av en uavhengig komite oppnevnt av Forskningsrådet i 2004, 2009 og 2011. Disse evalueringene har vist at Simula hele tiden har holdt et høyt internasjonalt nivå. I 2012 inngikk evalueringen av Simula i en større nasjonal evaluering der Simula ble rangert med høyest snittscore¹ blant alle IKT-gruppene i Norge. I 2013 ble det tegnet ny kontrakt med Forskningsrådet der det fastslås at Simula skal evalueres hvert femte år og at den nasjonale IKT-evalueringen inngår som en evaluering. Neste evaluering er fastsatt til 2016.

Selskapet oppfatter at eiers målsetninger er blitt godt realisert og at dette kommer tydelig fram gjennom den evalueringsordningen som allerede er etablert.

3. Behovet for mål og resultatindikatorer

Den type evaluering som Simula har vært gjenstand for må ansees å være spesielt tilpasset FoU-sektoren. Det bør vurderes om dette kan være et nyttig redskap også for andre selskaper, særlig i forhold til organisering og finansiering, som høringsnotatet fremhever bør skje jevnlig.

I tillegg til de nevnte evalueringene, rapporterer Simula årlig til Kunnskapsdepartementet (KD) i forbindelse med utarbeidelse av Statens Eiermelding. Det rapporteres ved flere anledninger til andre statlige organer, slik som for eksempel Riksrevisjonen. Dette kommer i tillegg til rapporteringen på prosjektnivå, som er svært omfangsrik og går direkte til Forskningsrådet, EU og andre finansieringskilder.

¹ I den nasjonale IKT-evalueringen fikk Simula en score på 4,67 på en skala fra 1 til 5, sammenlignet med et nasjonalt snitt på 3,38.

På denne bakgrunn ser Simula derfor ikke at det er behov for utvikling av ytterligere mål- og resultatindikatorer for oss.

4. Styrets sammensetning

Simula opplever at de evalueringene vi har vært igjennom har bidratt til å styrke og videreutvikle organisasjonen. De har også vært betydningsfulle i å styre virksomhetens aktiviteter mot nasjonalt og internasjonalt prioriterte områder. Evalueringskomiteen har derfor spilt en viktig rolle i tillegg til styret, ikke minst på grunn av sin internasjonale sammensetning. Evalueringenrapportene er sentrale underlagsdokumenter i Simulas arbeid med strategi.

Simula er en organisasjon i den nasjonale og internasjonale forsknings- og utdanningsfronten, som samarbeider tett med industrien. Simulas styresammensetning avspeiler dette.

Det fremgår av BIs undersøkelse som det er referert til på side 23 i høringsnotatet at styrets sammensetning og kompetanse oppfattes som det viktigste virkemiddelet i styringen av selskapene. Ved valg av nye styremedlemmer/styreleder bør innspill fra styret og administrasjon i forhold til hvilken kompetanse det er behov for vektlegges spesielt. Dette er i tråd med Tormod Hermansens understrekning av behovet for dynamisk effektivitet, der kontakt og dialogmøter ikke bare er viktige for oppfølging av mål men også en bredere informasjonsutveksling når det gjelder utvikling av et selskap.

Statlige sektorselskaper skiller seg fra kommersielle selskaper ved at hensikten er å løse sektorpolitiske oppgaver og ikke gi best mulig avkastning på statens investering. Dette må reflekteres i styresammensetningen. Styresammensetningen bør også ta hensyn til konkurranseforhold i sektoren slik at inhabilitet unngås.

5. Avslutning

Innenfor FoU-sektoren er sektorselskaper som organisasjonsform ikke særlig utbredt. Simulas erfaringer er imidlertid svært positive, og mener at et sektoreselskap kan være et meget effektivt redskap for å realisere sektorpolitiske målsetninger.

Avslutningsvis vil vi vise til at Simula i brev fra Kunnskapsdepartementet datert 11. februar 2014 også ble invitert til å komme med innspill til hvordan eierskapspolitikken kan videreutvikles ytterligere, og hvordan staten gjennom sitt eierskap kan bidra til videreutvikling av selskapene. Konklusjonen i Simulas svar til dette, datert 10. mars 2014, er relevant for denne høringen også og vi gjentar det derfor her:

"Styret og administrasjonen ser de rammene som i dag er trukket opp for statens eierskap som hensiktsmessige. Vi er tilfreds med Kunnskapsdepartementets utøvelse av eierskap i Simula og vi er tilfredse med de retningslinjene som ligger til grunn for Statens utøvelse av eierskap i sine bedrifter."

Med vennlig hilsen
Simula Research Laboratory AS

Professor Aslak Tveito
Leder av Simulasenteret

Ottar Hovind
Nestleder, Simulasenteret